

A 609538

KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM
TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR

Dr. Gyarmathi László
egyetemi docens

ÁBRÁZOLÓ GEOMETRIA

II.

EGYSÉGES JEGYZET

KÉZIRAT

8. változatlan kiadás

TANKÖNYVKIADÓ, BUDAPEST, 1989

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék	3
Bevezetés	7

I. rész: AXONOMETRIA

I. fejezet. Axonometrikus ábrázolás

1. Pohlke tétel	11
2. Az axonometrikus ábrázolás alapelve	15
3. Különleges axonometriák	17

II. fejezet. Kavalier perspektiva

4. Pont ábrázolása	20
5. Egyenes ábrázolása	21
6. Sik ábrázolása	25
7. Láthatóság az axonometriában	28
8. Metszési feladatok	29
9. Metrikus feladatok	31
10. Két pont távolságának meghatározása	32
11. Sik képsíkba forgatása	33
12. Sikra merőleges egyenes szerkesztése	34
13. Testek ábrázolása a kavalier perspektívában	35
14. Árnyékszerkesztés	38
15. Henger síkmetszése	40
16. Henger és kup áthatása	41

III. fejezet. Ortogonalis axonometria

17. Az ortogonalis axonometria tengelykeresztje	45
18. Rövidülések az ortogonalis axonometriában	47
19. Ortogonalis axonometria tengelykeresztjének szerkesztése a rövidülések arányából	48
20. Monge képével adott alakzat ábrázolása az ortogonalis axonometriában	49
21. Koordinátasíkok leforgatása az axonometrikus képsíkba	50
22. Nyomelemek az axonometrikus képsíkban	52

23. Gömb ábrázolása ortogonális axonometriában	54
24. Két pont távolsága	54
25. Sikra merőleges egyenes ábrázolása	55
26. Sik leforgatása az axonometrikus képsíkba	57
Feladatok	57

II. rész. CENTRÁLIS PROJEKCIÓ

IV. fejezet. A sík kollineációi és centrális kollineációi

27. A sík kollineációi	61
28. Centrális kollineáció	61
29. Gula síkmetszetének meghatározása a Monge-projekcióban	65

V. fejezet. Centrális projekció

30. A tér centrális ábrázolásáról	69
31. Nyomelemes eljárás	70
32. Egyenes centrális képe	71
33. Pont ábrázolása	73
34. Képsíkkal párhuzamos egyenesek ábrázolása	73
Feladatok	73
35. Sík ábrázolása	74
36. Síkra illeszkedő egyenesek és pontok ábrázolása	75
37. Képsíkkal párhuzamos síkok ábrázolása	75
Feladatok.....	75
38. Helyzet geometriai feladatok	76
39. Metszési feladatok	78
Feladatok	79

VI. fejezet. Metrikus feladatok

40. Egyenes ortogonális képe és a kép körüli leforgatottja	81
41. A pont képsík rendezője	82
42. Mérés kör	83
43. Sík képsík szöge	85
44. A sík leforgatása a képsíkba	85
45. A merőlegesség képi feltételei a centrális projekció esetén ..	87
46. Szögfeladatok	89
47. Tükrözések	90
48. Redukált elemek alkalmazása a centrális projekcióban	91
49. Helyzetgeometriai és metrikus feladatok	93

VII. fejezet. Perspektíva

50. Perspektíva	95
51. Metszési átviteli eljárás a Monge projekció és a centrális projekció között	97

VIII. fejezet. Fotogrammetria

52. Fotogrammetria	101
53. Tájékoztató adatok	101
54. Rekonstrukció külső tájékoztató adatokból	102
55. Magpontok	103
56. A fotogrammetria főtétele	105
57. Magpontok meghatározása	105
58. Sztereoszkópikus vetítés	107
Feladatok	109

IX. fejezet. A kör és az elemi forgástestek centrális projekciója

59. A kör centrális projekciója	111
60. A kör centrális képének a szerkesztése	111
61. Öt ponttal adott kúpszelet tengelyeinek szerkesztése	115
62. Forgáskúp és henger centrális képe	116
63. Gömb centrális képe	119
64. Feladatok	121

X. fejezet. Sztereografikus projekció

65. A sztereografikus projekció szögtartó és körtartó tulajdonsága	123
66. Sztereografikus földrajzi hálózat	124
67. Inverzión (körre vonatkozó tükrözés) a gömbön. Néhány körgeometriai feladat megoldása inverzióval	126
Feladatok	129

XI. fejezet. Projektív ábrázoló geometria

68. A tér projektív leképezése síkra	131
69. Az axonometrikus ábrázolás mint a projektív ábrázoló geometria speciális esete	134
70. Axonometrikus képszerkesztés összemetszési eljárás alapján ...	137
71. Ortogonális axonometria az összemetszési eljárásban	140